စှ်ခွင်သ္ဒေံခွင်ဗီုပြင်ဒီမဝ်ကရေဗြဴသ္ပဝ်အဝ်ပွာန်ဗ္ဂာ

မာံကာန်စီ

ပရေင်သ္ဂေံအုပ်ဓလီထိင်ဓရတ်အာကောန်ဂကူဍုင်အရင်ဂမ္ဘိုင်နကိုပရေင်ကောပ်ကာဲသ္ဂောင်စိုတ်ဓါတ်ကေုာံသ္ဂောင်ရုပ်မာန်ဂှ်ကျိုပ်သ္ကိုပ်ဗ္ဂာတအ်ဖျေံကျာင်ဂွံင်တရံကော်ခ ***ဝါဒကောန်ဂကူလ္ဍူ***နဲ ***သိပွံစေံစေံ***ဂှ်နွံကျာင်တ္ၚလအ်ရ။သွက်ဂွံထမံက်ရုပ်ရံထဍေင်ဗဒ်ထေံကေုာံဂကူဂမ္ဘိုင်ဟွံသေင်ကိုဗ္ဂာဂှ်လေဝ်မွဲအဆက်တုဲမွဲအဆက်ဟစက်စ္ၚောံကျာင်တာလျိုင်ကော်ဂး ***လ္ၚာဲတဲပြိုင်ပွး***ဂှ်လေဝ်ဂွံဆိုကျာင်မံင်ဖိုဟ်ရ။ရပ်လဝ်စိုတ်ဓါတ်တ္ၚတုဲဇ္ၚာပ်ပ်အရာ၊ဇ္ၚာပ်ပ်ဒ္ဒာဲ၊ပ္ဍဲဍုင်၊မ္ဂးဍုင်ဂှ်လေဝ်ဗ္ဂာဒုင်ယ္ဂုတ္ၚပညာတအ်ကျောန်သ္ပ၊ကေတ်လဝ်ဒ္ဒာဲနကိုဝါဒကော်ခ ***မဟာဂကူမံင်စေဝ်လ္ဍူတ္ၚိ***ဂှ်လေဝ်ဂွံသ္ဂီဆိုညာတ်ကေတ်ပ္ဍန်ရ။ပ္ဂအရာအိုသီတအ်ဂှ်ဒှ်တင်ရန်တုံဖန်ဗဒ်ကိုသ္ဂေံကွ္လိဂွံပေါအံင်ဇ္ဍးမတွံဂးသ္ဒးဇ္ၚးကမ္ဂက်ဖအိုတ်ထေံကောန်ဍုင်အရင်ဂမ္ဘိုင်နကိုနဲကဲဗီုပြင်စေံစေံဖ္ဂဲမဂတာပ်ခေတ်တုဲဂကောံကိုကသပ်ကိုန်ဍုင်ဗ္ဂာမဒက်ပ္တန်လဝ်နကိုပူဂိုဆာန်ဂကူဝံသတ္ၚပညာဗ္ဂာတအ်စံင်ပ္တိတ်နင်ဝေါဟာတို့မွဲမကော်ဂး ***ဒီမဝ်ကရေဗြဴနဲဇကုကိုဇကုဗီုဇကုကိုဇကု***ရ။

ကျိုပ်သ္ကိုပ်ပွာန်ဗ္ဂာတအ်ဝေင်ကျာင်ပွာန်စိုတ်ဓါတ်၊ပွာန်ဝတ္တုရုပ်ပ္ဂိုင်(၆၀)သ္ၚာံဍောတ်တ်နကိုနဲကဲသိပွံစေံစေံတုဲဖြဟတ်ပွာန်နူပိစော်တ္ၚဂှ်လ္ပဟ်ဒှ်အာပန်ကိုင်ပြင်ရ။အခိင်အသိင်ပွာန်ဗ္ဂာတအ်သ္ပုင်ကျာင်ညံင်ဇလိုန်လပ်ပ္ဍဲစီမှာသ္ပဒ်၊ထတ်ကျာင်ညံင်ကျာမေလံင်ဂှ်ဖြဟတ်ပွာန်မန်ဟွံပေင်ပန်လ္ဂီ၊ဖြဟတ်ပွာန်ကောန်ဍုင်အရင်တအ်ဟွံစက်ပန်ဌက်ဂှ်ဒှ်လက်သန်ဗ္ဂူဟာဗ္ဂာတအ်အံင်ဇ္ဍးမံင်တုဲဗ္ဂူဟာပွာန်ကောန်ဍုင်အရင်တအ်ကျာဟုံဗြိုမံင်ရောင်။ဝါဒကောန်ဂကူနဲသိပွံစေံစေံဏအ်ဂှ်တ္ၚုင်လအာပရေင်အုပ်ခုပ်ကေုာံပရေင်ထမံက်ရုပ်ရံဍေံတုပ်သ္ပဟ်မံင်တုပ်သ္ပဟ်မံင်ကိုခေတ်ပိုင်ဒိုက်ဗ္ပဝ်ကွံ(၁၇)ပ္ဍဲသ္ၚာံ(၁၆၀၇)ပထမအင်္ဂလိက်သ္ဂဲတိကျာင်ဖျေံသဇိုင်ပ္ဍဲရးဗာဂျီနီယျာ(Virginia)၊အမေရိကသ္ပဝ်ကျာရ။အင်္ဂလိက်ရဲသ္ဂဲတိတအ်ကူသာန်ရာန်နင်ဒိုက်နူတိုက်အာဖရိကတုဲစကာကိုကျောန်ကမ္ၚောန်မပ္တံတိုတောဝ်၊တိုဂဍဲသုင်စံက်၊တိုစ်သဂြာရ။ညံင်ဒိုက်တအ်ဂှ်ဟွံဂွံဂြိပ်ထေံ၊ကျေင်ဍုဟ်ပ္ဍန်ဂတးဟွံဂွံလုပ်ဂှ်အင်္ဂလိက်တအ်ထိင်ရပ်နကိုစိုတ်ဓါတ်၊နကိုရုပ်ရ။ဗီုထိင်လဝ်နကိုရုပ်ဂှ်တုန်။ဟွံကိုစစွဖဲဖဲလှ်လှ်၊ဟွံကိုတိက်ခိုဟ်ဟ်၊ပျဲပျာံစုင်တက်၊ညာတ်အင်္ဂလိက်မုက်ဗုကျာင်မ္ဂးဒးဂဇအ်အေမ်ဒေမ်၊ဟွံကိုဗိုက်ဖ္ဂိုက်လက်ခိုဟ်ဟ်၊စကာကိုကွာ်ရေင်ရေင်ဒှ်တမ်၊ဗီုထိင်လဝ်နကိုစိုတ်ဓါတ်ဂှ်တုန်။ပါ်ပရးလဝ်ကောန်ကိုမိမ၊တြဲကိုဗြဲ(ဝါ)ပရးလဝ်အိန်ထံင်၊(destruction of family)၊ဟွံကိုစေံဒ္ဒာဲဝါထပ်တဲ၊ဒိုက်တအ်ကျောန်သ္ပဒးဇ္ၚေတ်ညိညမ္ဂးကွက်လဝ်တုဲကော်ကိုဒိုက်ဂမ္ဘိုင်ဗ္ဂိုတုဲစုင်တက်ထပက်ဂစိုတ်ဂတမုက်ညံင်ကိုဒိုက်ဂမ္ဘိုင်ဂွံဖေက်ဂှံက်ဒှ်အာယဲစိုတ်ဓါတ်လ္ဂီ၊ကာလတက်ကျာဆက်ဆောံကိုဒိုက်မ္ဂးစွံလဝ်မုက်မတ်နဒဒှ်ဒိုက်တအ်ဂှ်ဒှ်ဝတ္တုရုပ်ဟ္ဂဲကိုလျိုတုဲဓရ်စ္ဒိစအနာဂတ်ဂွံတိတ်ဗ္ဂးနူဘဝဒိုက်ဟ္ဂဲ၊ဒးဒှ်ဒိုက်ထာဝရမွဲအဆက်ကိုမွဲအဆက်ဒှ်တမ်၊ပ္ဍဲဝါဒကောန်ဂကူဗ္ဂာတအ်လေဝ်ပရေင်ပိုန်ဂြပ်မန်ဂှ်ပလီပလာ်၊ကောန်ဗြဲမန်ဂှ်ပလီပလာ်၊ပရေင်ပညာ၊ယေန်သ္ဂောင်ပေါ်သဘင်မန်ဂှ်ကျာတ်မ္ဂိဟ်မွဲသပုန်တိုန်၊ချိုတိုန်၊ဗါမ်မွဲမဟတိုဟ်တိုန်မ္ဂးမ္ဂိဟ်စ္ဂ်မ္ဂိဟ်ကွံဂှ်ဒးဒုင်ရပ်၊ဒးဒုင်ပျဲပျာံစုင်တက်၊ပြိုက်သ္ဂိစာတ်၊ကျာတ်လဒ္ဂိအခေါင်ဂဗကိုရဲသ္ဂိကိုန်အိန်ထံင်၊ရပ်ဏါတုဲဒုဟ်ဟ္ဂဲတိကိုလေဝ်ဒးနက်ပ္တိတ်နင်ကိုသြန်ထဝ်တုဲမှဂွံဗ္ဂးကျာင်၊အရာအိုသီဏအ်ဂှ်ဒှ်ဟိုတ်ကောန်ညးဍုင်ကွာန်မန်တအ်စိုတ်ဓါတ်တ္ၚနာဲဂွံအိုတ်အာတုဲယဲစိုတ်ဓါတ်လ္ဂီဂွံလုပ်ကျာင်စ္ဂ်ကိုကဆံင်ဟွံမိက်မံင်ဒးပြိုင်ဍုင်ကွာန်ဂှ်ာဲဍ္ဂာန်ဒတန်တ္ဂိရ။ဟိုတ်နူဝါဒဏအ်တုဲပ္ဍဲကိုဂကူမန်စ္ဂ်တ္ၚဂှ်စိုတ်ဓါတ်တ္ၚနာဲအိုတ်အာ(၇)တ္ၚတုဲဒှ်မံင်ယဲစိုတ်ဓါတ်လ္ဂီ(၈)တ္ၚမာန်ရောင်ဂှ်ဆိင်ဆကေတ်ရ။

သ္ဂက်ဗတိုက်သရိုဟ်ထေံဝါဒကောန်ဂကူနဲကဲသိပွံစေံစေံဗ္ဂာမထိင်ကောပ်လဝ်နကိုဗ္ဂူဟာပွာန်စိုတ်ဓါတ်၊ပွာန်ရုပ်မာန်ဂှ်ပိုဒးဂ္ဂာဲနဲခိုဟ်မွဲရ။အခိင်ဂကူအင်္ဂလိက်မုက်ဗုတအ်အုပ်ခုပ်ရပ်သ္ပလဝ်ဒိုက်ကိုဂကူလစံက်ဂှ်ဍေံတအ်ဖေက်အိုတ်မွဲဂှ်မ္ဂိဟ်မုက်ဗုကဆံင်သ္ပဝ်မဒှ်ကွပ်မ္ဂိဟ်ဒးဒုင်ချိုဍိုက်ဘဝတုပ်ကိုဂကူလစံက်တအ်ပံင်တောဲကိုဂကူမ္ဂိဟ်လစံက်တအ်တုဲကလေင်ပ္ဍန်ဂတးကိုဍေံတအ်ပ္ဍန်ဂှ်အင်္ဂလိက်မုက်ဗုသ္ဂဲတိတအ်ဖေက်အိုတ်ရ။အတိုင်ဍေံတအ်ဖေက်ဂှ်ပောင်ပ္ဍဲသ္ၚာံ(၁၇၁၂)ဂှ်ဂကူလစံက်(၂၅)ကိုဂကူအမေရိကာန်တမ်တဲ(NativeAmerican Idian)(2)ပံင်တဲတုဲစံင်ထေံရှင်တိုက်မုက်ဗုမွဲမတုဲဂစိုတ်ထေံဂကူမုက်ဗု(၉)တ္ၚပ္ဍဲဍုင်နယူယံက်ရ။ပ္ဍဲသ္ၚာံ(၁၇၃၉)ဂှ်ဒိုက်ဂမ္ဘိုင်လ္ဂိဟ်(၂၀)တ္ၚဂစိုတ်ထေံပ္ဂင်ပ္ဂဲမင်ရှင်ကမ္ၚောန်(၂)တ္ၚ၊ပ္ဂံင်လ္ဂဟ်၊ဂစိုတ်မ္ဂိဟ်မုက်ဗုအကြာဂွံင်ဍာန်၊စံင်ရှင်သ္ဂိတိုက်ပ္ဍဲရးခါရဝ်လာင်ဏါသ္ပဝ်ကျာရ။ဒိုက်လ္ဂိတအ်ပ္ဍန်ဟွံကျောန်ကမ္ၚောန်၊ဒုင်ချိုတ်တုဲလုပ်ဂစိုတ်မ္ဂိဟ်ဗု၊ဂြိပ်တိတ်နူရှင်ကမ္ၚောန်ရ။ပ္ဍဲသ္ၚာံ(၁၇၄၇)ဂှ်ပ္ဍန်၊မ္ဂိဟ်ဗုကိုလစံက်ဂ္ဂိုင်ကိုစိုတ်မွဲဌက်ပံင်တဲရေင်သ္ကအ်တုဲဒစ်ဒစးကိုအင်္ဂလိက်ပိုင်ဒိုက်တအ်ရ။မ္ဂိဟ်ဗဗုစါတြဲ၊ဓါဒးဒုင်အမှုဂစိုတ်၊ဒိုက်စ်ဒစာံဒးဒုင်ကွင်ဂစိုတ်၊စ်ပိဒးဒုင်စံင်ဂစိုတ်ရ။ယဝ်ရလ္ဂတ်ကေတ်ပရေင်ရုန်ဂစာန်ဂကူလစံက်မဒှ်ဒိုက်ကိုဂကူဗုမဒှ်ဒိုက်တအ်သ္ဂက်ဂွံဗ္ဂးစးမ္ဂးဂွံဆိုပရေင်ရုန်ဗ္ဂာန်သ္ကာတ်သ္ကာတ်မြဟ်ဟ်ရ။သဘ်ပ္ဍန်ဂတးမ္ဂးဂှ်ဒးသ္ကာတ်မြဟ်ရောင်ဟိုဂှ်အခေါင်ပါတးဟွံသက်က်ရ။အခိင်တ္ဂဲဏအ်ပ္ဍဲပရေင်ပ္ဍန်ဂတးမန်ပိုလေဝ်ထေက်ကိုဒးသ္ကာတ်မြဟ်နူပကတိရုပ်လ္ပဟ်ဏီရောင်ပ္တေဟ်ကေတ်ရ။အခိင်တော်ပ္ဂမပ္တံစံင်ဒဒန်ဟတိုဟ်ဂွံင်ကွ်စက်၊ကွ်ပွတ်ဂှ်ဒှ်သ္ကာ

တ်မြပ်ဟွံလုပ်စိုပ်သွတဲ့ကောန်ဂကူပိုပွ့န်ဒးဒုင်စသုင်ကျုင်ရ။ပရေင်ပွ့န်ဂတးလုပ်စိုပ်သွဟိုဂှ်မပ္တံစံင်ထောံဒပ်ပ္ဍာန်သွဖျေ်သဖိုင်နကိုကျောင်ခါတ်၊နကိုလွှာ်ဂတာပ်ခေတ်ပ္ခဲဒေသတိဥ္ဘ်မန်တအ်မိက်ဂွံသွုးရ။ဝါဒကောန်ဂကူဍေံတအ်ဗီုဂွံဆက်ခိုင်အာဂ္ဂိုင်ကိုစော်သွာံပွ့န်ဂှ်အခေါင်အရာနွံမံင်တ္ဂာဂလိုင်ရောင်။ပ္ခဲကိုဗော်ကညာင်မံင်ဒီမဝ်ကရေဇြဳတအ်လေဝ်ကျိုပ်သ္ကိုပ်ဗ္ဂာတအ်ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂှ်ကောင်ကေတ်ကျုင်တာလျိုင်ကဆံင်လှုင်ပ္ခဲကိုဒပ်ပ္ဍာန်ဗ္ဂာနူမွဲအခိင်တေံတဲ့ကျောင်ဥဟ်ဝါဒကောန်ဂကူနဲသိပ္ပံစော်စော်ဂှ်ဒေပ်ခြပ်မံင်ပ္ခဲညးတအ်ဗွဲစ္ဂတ်ရ။သက်သိပြာပြာကင်ဋ်တုန်၊အခိင်သေံဖ္ဂော်တအ်လလောင်တြးဗ္ဂးစးဂှ်ဗော်အေန်အေဝ်ဒီတအ်ဒစ်ဒစးတဲ့စုတ်စောဲပါဒကးကိုန်ဍုင်ရ။**အလို်အသိပ္ပာန်မိင်ရမျာင်နူဗော်အေန်အေဝ်ဒီသာ်ဂှ်တဲ့ဗက်ဂှ်ကျိုပ်သ္ကိုပ်သေံဖ္ဂော်တအ်အမှုဖ္ဂော်အာတဲ့ဒးဒုင်ဖျေ်ထံင်လို်ဟ်သွာံဖ္ဂော်နူအာယုက်သတ်မ္ဂိဟ်တအ်ရ။အခိင်ကျိုပ်သ္ကိုပ်ကောန်ဍုင်အရင်တအ်ဟိုဂးမံင်အခေါင်အရာကောန်ဍုင်အရင်တုပ်သ္ဂဟ်ကိုပရေင်ဒီမဝ်ကရေဇြဳဒးလုပ်အာပေါဲဗ္တိုက်မွဲစွံဂှ်ကျိုပ်သ္ကိုပ်အေန်အေဝ်ဒီတအ်ထ္ဂးဟိုတ်ဒီမဝ်ကရေဇြဳဟွံမွဲသာ်အခေါင်အရာတုပ်သ္ဂဟ်ကောန်ဍုင်အရင်ဂှ်ဒှ်ဟွံမာန်တဲ့ဒးဗ္တိုက်ဒီမဝ်ကရေဇြဳက္ဂာတဲ့မှဗ္တိုက်သိက္ဂိအခေါင်တုပ်သ္ဂဟ်ကောန်ဍုင်အရင်လက်ကရ်ရောင်ဂှ်လလောင်တြးလဝ်ဝါဒပွ့န်ရ။**အကာဲအရာဗီုဂှ်ဂှ်ဒှ်ဟိုတ်သွပခိုင်ကိုဝါဒကောန်ဂကူဂွံခိုင်ရောင်။

ပရေင်ဝါဒလှာဲတဲပြင်ပွ့းပွ့န်ဗွဲမဗဗွဲကိုဇ္ဂောဝ်ဥ္ဍ်ခေတ်ဂြိပ်တဲ့အတိုင်ဂဝဲဥ္ဍ်ကဝါဂှ်ပေါင်ကျိုပ်သ္ကိုပ်ဗ္ဂာတအ်ပြင်လှာဲကျုင်ယှုယ္ဂာ၊နဲကဲအုပ်ခုပ်၊အဝဲအယုက်ကျိုပ်သ္ကိုပ်ဍေံတအ်ရ။နာဲအံင်သာန်ဒုင်ချိုတ်ပ္ခဲဗ္ဒမ်ပါလိမာန်တဲ့ဗက်ဂှ်ကတိပါင်မကိုလဝ်ကောန်ဍုင်အရင်ဖအိုတ်ဂှ်ပါအာကရော်ညးတေံဖအိုတ်ရ။သ္ဂောဝ်သဖိုင်ဒက်ပ္တန်ကိုန်ဍုင်ပ္ခဲသွာံ(၁၉၄၇)ဂှ်လေဝ်တ္ဂပညာသ္ဂောဝ်ဥပဒေဗ္ဂာဘာတဲ့နူအင်္ဂလာန်တအ်အာဍိုပ်တဲ့ချူဓဇက်လဝ်ရတ္ဂပညာကောန်ဍုင်အရင်တအ်ဟွံပါလုပ်မွဲသာ်ရောင်။နကိုသ္ဂောဝ်ဥပဒေမတံင်ဓဇက်လဝ်သိအ်ရိုဂှ်ယူနိယာန်(Theory in union)တဲ့ဒ္ဂေတ်ပ္ဂနဖိုင်နတဲဂှ်ယူနေတ်တရီ(Practice in unitary)တအ်ဂှ်ဒှ်ဟိုတ်ဖခိုင်ပ္တိုန်ဝါဒလှာဲတဲပြင်ပွ့းရောင်ဂှ်ပြာကင်ဋ်တ်ရ။ဟိုတ်ဂှ်ရဗဂေတ်ကျုင်မတ်ကောန်ဍုင်အရင်ဂမ္ဂိုင်နကိုပရေင်အုပ်ခုပ်လိစ္ဂာဲပြယာဲပါဆိ၊လ္ဂိန်ဗပိုန်ချ်ချိုက်ဗ္တိုက်သအးဂစိုတ်ကမ္ဂက်လှာဲကျုင်အကြာဥူနုကိုနေဝေန်ဂှ်ဂ္ဂိုင်ကိုဗွဝ်စော်သွာံရောင်။ဥူနုဂှ်အုပ်ခုပ်ကျုင်နူသွာံ(၁၉၄၈)စိုဝ်(၁၉၅၆)၊(၁၉၅၇)စိုဝ်(၁၉၅၈)၊(၁၉၆၀)စိုဝ်(၁၉၆၂)နဒဒှ်ဝန်ဖ္ဂော်ဂ္ဂိုင်ကိုအလန်ကိုး၊နာဲနေဝေန်လေဝ်နဒဒှ်ဝန်ဖ္ဂော်ဂှ်နူသွာံ(၁၉၅၈)စိုဝ်(၁၉၆၀)ကိုး၊နဒဒှ်သိုဥက္ကဋ္ဌကံင်ဇိပွ့န်ဂတးသိုဝန်ဖ္ဂော်ဂှ်နူသွာံ(၁၉၆၂)စိုဝ်(၁၉၇၄)ကိုး၊နဒဒှ်သမ္မတဂှ်နူသွာံ(၁၉၇၄)စိုဝ်(၁၉၈၁)ကိုး၊နူသွာံ(၁၉၈၁)စိုဝ်(၁၉၈၈)ဂှ်စိုန်ရဒုင်ယှုနာဲသာန်ယုကိုလေဝ်နာဲနေဝေန်စင်လဝ်ခဗဲလက်ကရ်ရောင်။ယဝ်သရောပ်ထောံဖအိုတ်မ္ဂးနေဝေန်ကိုဥနုသွးအုပ်ခုပ်ကျုင်ချုင်ဗ္ဂာဂှ်ပ္ဂိုင်(၄၀)သွာံပေင်ဍက်ဍက်တဲ့ပ္ခဲအပ္ခဲအခိင်ပ္ဂိုင်(၄၀)သွာံဂှ်ချုင်ဗ္ဂာတူဂိုကျုင်နကိုပ္ဂတ်ပ္ဍာန်အပ္ဍချုင်သ်သ်ရ။ကြနူသွာံ(၁၉၈၈)ဂှ်တဲ့ဖြဟတ်ပ္ဍာန်ဍေံတအ်ကြိင်ဍုဟ်ကျုင်တဲ့အစိုကိုန်ဍုင်အိုသိုဂှ်ဖအပ်ထောံကိုဒပ်ပ္ဍာန်ပေင်င်တဲ့ဓဇက်ကျုင်ဗီုပြင်အလို်အသိပ္ပာန်အုပ်ခုပ်ရ။လက်ကရ်ဒပ်ပ္ဍာန်ဍေံတအ်ဂှ်ဂကောံဖျေ်ဗျူဟာတ္ဂပညာကိုကသပ်ကိုန်ဍုင်နွံမံင်ဂ္ဂိုင်ကိုလ္ဂိတဲ့လက်ကရ်ကျိုပ်သ္ကိုပ်ပ္ဍာန်အံင်လဝ်စ္ဂတန်ဂှ်ကျိုပ်သ္ကိုပ်အံင်ဒံက်တာနွံမံင်ဂ္ဂိုင်ကိုလ္ဂိရောင်ဟိုမ္ဂးဟွံဗ္ဂေတ်ရ။ဟိုတ်ဂှ်ရဝါဒလှာဲတဲပြင်ပွ့းဏအ်ဂှ်ဍေံစော်ကျုင်မံင်နကိုသ္ဂောတ်ဝ်ဗီုပြင်နွံနွံရောင်ဂှ်ဂွံသ္ဂီဂွိပ်ကေတ်ရ။

နကိုအသိင်ဍေံခိုဟ်ဟ်ဂှ်ဗီုကပိုက်ကျုင်တဲ့ဗော်ကောန်ဍုင်အရင်တအ်ဒုင်ဒဝ်ဟွံမာန်၊ဂကောံပရေင်ချုင်က္ဂာန်ဒီမဝ်ကရေဇြဳတအ်ဒးထကးပြေးညးချုင်က္ဂာန်တအ်ဟွံဂံင်ဒစ်ဒစးအိုတ်ရ။ပ္ခဲသွာံ(၁၉၉၀)ဂှ်စိုန်ရကျောန်ဗဒှ်ကိုပေါဲရှုမာဲကိုလေဝ်အစိုကိုန်ဍုင်ဂှ်သ္ဂက်ဂွံပအပ်ကိုဗော်ဖ္ဂးလဝ်မာဲဂှ်အလို်သိပ္ပာန်တအ်ထဓက်မတ်တဲ့ပါတးကျုင်လဝ်ရ။ရန်တုံကိုအာယုက်အလို်အသိပ္ပာန်ဂွံတန်တ်အာလ္ဂိုန်ထာဝရညံင်ရ်စလဝ်စ္ဂဒိပ်ကိုတဲ့ပံက်ကျုင်စင်ပရေင်ချုင်က္ဂာန်တို့မွဲအတိုင်စ္ဂောန်ဂကောံကိုကသပ်ကိုန်ဍုင်တအ်နကိုယှုသဘင်သိက္ဂိကောံဓရိုကောန်ဂကူပွ့န်ရ။ပ္ခဲသဖိုင်သ္ဂောဝ်ဥပဒေဂှ်မ္ဂးပ္ဍာန်ဒးကေတ်ခုင်ဗွဝ်(၂၅)ကျိုပ်ကွံသိုဟွံမွဲကိုပ္ဂမဒးဒုင်ရှုမာဲရ။ဣဏအ်ဂှ်ဒှ်တင်ရန်တုံအလို်အသိပ္ပာန်ပံက်လဝ်စင်ပရေင်ချုင်က္ဂာန်တို့ဂှ်ဖ္ဂော်အိုတ်ရ။**မွဲလ္ဂာ်ပွ့န်ဂှ်အတိုင်ဥပါယ်(၄)သာ်မတွံဂး(၁)ဘေဒဥပါယ်၊ပါဒကးဆီတဲ့ဗ္တိုက်သအး၊(၂)ဒဏ္ဍာဥပါယ်၊ပျဲပျာံစုင်တက်၊ပန်ဟ်ဂစိုတ်တဲ့ဗ္တိုက်၊(၃)ဒါနဥပါယ်၊ဗ္ဂကိုဂြပ်ရတ်ထဝ်ဩန်၊ကိုအခေါင်ပရေင်ပုန်ဂြပ်တဲ့ဗ္တိုက်၊(၄)သာမညဥပါယ်၊ကေတ်ခရ်ညီသာတဲ့ဗ္တိုက်၊တအ်ဂှ်အလို်အသိပ္ပာန်တအ်သုင်စောဲတဲ့ဗ္တိုက်ကျုင်ကောန်ဍုင်အရင်တအ်ပွ့န်ရ။ဟိုတ်နူဥပါယ်(၄)ဂှ်တဲ့စိုတ်ခါတ်ပွ့န်ဂတးကချောင်ထကးစါလွး၊မန်ထကးစါလွး၊ကရေင်၊ကရေင်ဍာဲ၊သေံဖ္ဂော်ဒှ်တမ်ကြပ်ဖအိုတ်ဒကးအာစါလွးအိုတ်အးရ။**ကြနူစိုတ်ခါတ်ထကးကျုင်စါလွးတဲ့မန်ကိုမန်ညံင်ဂွံဇိုး၊ကရေင်ကိုကရေင်ညံင်ဂွံချိုး၊သေံကိုသေံညံင်ဂွံထလို်ဂှ်ထပက်ကျုင်ကျာ်ပါကျုင်ဆီပွ့န်ရ။ဗော်ဒစ်ဒစးအလို်အသိပ္ပာန်နကိုပရေင်က္ဂာန်၊ဂါန်စးနကိုဝါဒဒီမဝ်ကရေဇြဳတအ်လေဝ်တ္ဂုင်လအာတုပ်သ္ဂဟ်ဒးပြဟ်ဒကးအိုတ်ရ။လလောန်ကျုင်ခြာဟွံလအ်အဝ့်တေံဂှ်ဗော်အေန်အေဝ်ဒီဝံသာနုဒံက်တာသို်လေန်အာဍိုပ်ထံက်ဂလာန်ကိုအလို်အသိပ္ပာန်ကိုး၊ဂကောံတ္ဂောဝ်ဒတောဝ်က္ဂးဘာ(၈၈)နာဲအေလောန်အာဍိုပ်ထံက်ဂလာန်ကိုအလို်အသိပ္ပာန်ကိုမံက်ကျုင်မွဲတဲ့မွဲရ။**ဍုင်ကေံ့တော်ဒးဗက်ကိုဍုင်ပွ့န်ရောင်အတိုင်ပေါ**ရဏာံမန်တအ်နွံဂှ်ရဗော်အေန်အေဝ်ဒီဂှ်အလို်အသိပ္ပာန်တအ်ရပ်စကာကိုကောန်ဂကောံအေန်အေဝ်ဒီတြေဲကလေင်ဗ္တိုက်ပွ့န်၊ဂကောံက္ဂးဘာ(၈၈)တအ်ဂှ်အလို်အသိပ္ပာန်တအ်ရပ်စကာကိုက္ဂးဘာ(၈၈)ကလေင်ဗ္တိုက်နကိုယှုတုပ်ပ်ရ။ဖအိုတ်ဏအ်ဂှ်ဍေံတအ်စင်လဝ်ခဗဲဖအိုတ်ရောင်။ယဝ်ရဒးဟိုဝေါဟာအင်္ဂလိက်မ္ဂးဒှ်မံင်(Counter Revolution)ပွ့န်ဂတးလ္ဂာပွ့န်ဂတးပွ့န်ရောင်။ဗျူဟာပွ့န်ဂတးလ္ဂာပွ့န်ဂတးလ္ဂာပွ့န်ဏအ်ဂှ်သ္ဂက်ရဲဆိုက်ဗဒက်စိက္ဂးတွးစကာမာန်တအ်အံင်ဖ္ဂးသွးဂ္ဂိုင်တဲ့သွတအ်ပါနူကိုဒးဒုင်ကျပ္ဍာန်နကိုဖြဟတ်ဂှ်ဒးဒုင်ကျပ္ဍ

ဂနက်ိစိုတ်ခါတ်သွားရဂှိုင်။ဖျူဟာဏအ်အန္တရာဲသွဖ္ဓော်ဖွဲမလောန်ရ။သက်သီတွဟ်ဟ်ပ္ဒန်ဂ့်ရဲဒစ့်ဒစးအလို်သီပ္ဓာန်တအ်သုင်စောဲဖျူဟာသ္ဂဂ္ဂာ့်ကို်အလို်သီပ္ဓာန်နကို်ပေါ်ထ္ဓးဆန္ဒဂ့်လေဝ်လ္ဒုဟ်မွ့းအလို်သီပ္ဓာန်တအ်သုင်စောဲကျှင်ဖျူဟာထ္ဓးဆန္ဒကိုရ။ခြဟ္ဂ့်လအ်ကျှင်တော်ဂ့်ဂကော်မ္ဂ်ဟ်အလို်အသီပ္ဓာန်တအ်စင်လဝ်ခဖါမွဲဍိုပ်ထ္ဓးကျှင်ဆန္ဒဂတမုက်ရှင်ကလုတ်အမေရိကာန်၊ဗြိတိသျှတအ်ပွဲ့ချုင်ကော့ချုင်ဂျပါန်တအ်ဂ့်ဂွံဆို်ကျှင်ရ။

ရှ်ုင်ကေတ်မိုပြင်အလို်အသီပ္ဓာန်တအ်လးလဝ်မုက်ပ္ဓာန်အခိင်တ္ဂဲဏအ်မွ့းတင်(၁)ဂ့်ဖျာ့ပ္တပ်လဝ်ကို်ဖော်အေန်အေဝ်ဒီကော့ဖြီအာပီပီတဲတင်(၂)ဂ့်ဖျာ့ပတပ်လဝ်ကို်ဂကော်တွော့ဝ်ဒတောဝ်ကွးဘာ(၈၈)ကို်ရဲဒစ့်ဒစးလွှ်မွ့းရ။ကို်ဖော်ကောန်ဂကူကောန်ချုင်အရှင်ရပ်လွဟ်တအ်ဂ့်အလို်သီပ္ဓာန်တအ်စွ့်လဝ်စိုတ်ခို့တအ်ကွ့်ဂွံပေါ်အံင်ဖ္ဓးတဲဒ့်မာန်ရ။ကြံနူခို့တအ်ထပက်ကျှင်ပ္ဓာန်သ္ဂာတ်ကို်ကေအေန်ယူကော့သေံဖ္ဓော်ပ္ဂိုင်(၂)သ္ဓာ့ဍောတ်တ်သ္ဒဝ်ဖျူဟာသူရယှိမာန်တဲဂ့်သေံဖ္ဓော်တအ်ထကးတဲသ္ဂိုပ်မို်မောန်သာန်ကော့တ္ဂိဝါရညးတော်ပအပ်ကျှင်လွှဟ်ကီ၊ကျိုပ်သ္ဂိုပ်ကရေင်တမ်ဒပ်ဖ္ဓော်လမိဟ်(၇)သ္ဂိုပ်မို်ဖ္ဓော်ထိန်မံင်ကော့တ္ဂိဝါရညးတော်ပအပ်ဖျေ်ကျှင်လွှဟ်ကီဂ့်ဂွံဆို်ကေတ်ရ။သွက်ပိုက်ကိုင်ထော်ရှိဟ်ကွက်၊တက်သရိဟ်ထော်ကွာင်ဗာင်ရဲဒစ့်ဒစးကို်ခို့တအ်တဲအလို်အသီပ္ဓာန်ဂွံအုပ်ခလိုအာအာယုက်ဂှိင်မာန်ဂ့်ခို့တအ်စံင်လွှိကျှင်ဂကော်ကျဖောအ်ကွာအိုတ်ရ။ဂကော်ကျဖောအ်ဏအ်ဂ့်ကြံနူပရေင်ပြိင်လှ်ာဲယ္ဒုနူနဝတဒ့်အာနအဖပွဲ့သ္ဓာ့(၁၉၉၇)တော်တဲလျိုလုပ်ကျှင်ရ။ပွဲ့သ္ဓာ့(၁၉၉၇)ဂ့်ပွဲ့တွ္ဂိရးချုင်မန်ပို၊ချုင်မုဟ်ချုင်ဂ့်ခို့တအ်ပံက်ကျှင်ဘာကွတ်ပ္ဓာန်ညးချုင်ကွာန်(ပြည်သူစစ်)တဲရပ်စကာကျှင်ကို်ရဲလုပ်ဂကော်တအ်တိုန်အတောင်ရ။ပွဲ့ရးတွဟ်ဟ်တအ်လေဝ်တုပ်သ္ဒဟ်နဲဂ့်ဖအိုတ်ရ။ဂကော်ကျဖောအ်ဂ့်နူမိုပြင်ဂကော်ပရေင်မ္ဂ်ဟ်ဂ့်လွှေဟ်သဏ္ဍာန်ခို့ပြိင်အာဂကော်ပရေင်ချုင်ကွာန်မွဲရ။စပ်ကို်ပရေင်ဂဗုတ်ဂစိုတ်မ္ဂ်ဟ်ပွဲ့ဒီပေဝ်ယျေန်ဂ့်တဲဂကော်ကျဖောအ်တအ်ပောင်ထ္ဓးဏါကွတ်တဲကွာအိုတ်ကွာအိုတ်မွဲရောင်ဂ့်ရဲဒစ့်ဒစးတအ်ဟိုဂးလဝ်အိုတ်ရ။ဏ္ဍဏအ်ဂ့်မိုအလို်အသီပ္ဓာန်တအ်ပခိုင်ကျှင်မံင်ဝါဒလှ်ာဲတဲပြိင်ပွ္ဓးနကို်ဖျူဟာန္ဒံန္ဒံစေဝ်ပ္ဓောန်စ္ဓော်စ္ဓော်ရ။

ဟိုတ်နူဝါဒမဟာဂကူကေတ်စေဝ်လ္ဒူလှိုန်န္ဒံတဲပဋိပက္ခအကြာဗ္ဒာကို်မန်၊ဗ္ဒာကို်ကောန်ချုင်အရှင်ဂ့်လွှဟိုဏီ၊အကြာဗ္ဒာကို်ဗ္ဒာလေဝ်ခရ်အဃာတခှိုင်ဗက်လက်ကရ်တဲပေါ်ကွတ်ဂစိုတ်ဂယျိုင်ရေင်သ္ဂာအ်၊ပှ်ုင်အစို်အဏာရေင်သ္ဂာအ်ဂ့်ဒ့်မင်မွဲဏှ်မွဲဏှ်ရ။စိုန်ရဗ္ဒာကို်ဗ္ဒာပွဲ့ချုင်တော်ဒ့်မံင်ခရ်အဃာတဂလိုင်လို်ကီလေဝ်စပ်ကို်တင်ဒတ်မူဝါဒလ္ဒူသ္ဓာဂ့်တ္ဒာမလ္ဒ်ခဝ်ဟ္ဂံပြိင်၊န္ဒံမံင်အတိုင်ဂလာန်ဗ္ဒန်တခေန်ကဝ်တဝ်မှ်ာင်ဖိုဟ်ရ။ဖော်ပရေင်ချုင်ကွာန်ချုင်အရှင်တအ်ဂ့်ထ္ဓးဟိုတ်ဟိုတ်ဏအ်တဲကွာတ်ထော်မွဲတဲမွဲရ။ဆဂးဂ့်ဖော်ပရေင်ချုင်ကွာန်ဗ္ဒာတအ်ဂ့်ပရေင်ချိုချိုက်န္ဒံကီလေဝ်စို်ကို်ကဆံင်ကွာတ်လဒ္ဒိစို်ထော်ပေင်င်ဂ့်ဟ္ဂံသွကျှင်ရ။ကောန်ချုင်အရှင်တအ်ဂ့်ကို်လဝ်ယ္ဒုတွ္ဂိရးမွဲမွဲဖအိုတ်တဲဂကူဗ္ဒာဂ့်ဟ္ဂံဒုင်ပ္ဓောပ်စရင်တွ္ဂိရးရ။ဂကူဂမ္ဂိုင်ပါနူဗ္ဒာဂ့်ဒ့်ကောန်ချုင်အရှင်တဲခို့တအ်ဂ့်ဟ္ဂံဒုင်ယ္ဒုကောန်ချုင်အရှင်ရ။လက်ထက်လ္ဒုဟ်မွ့းဒ္ဓာဲအခိကကျ္ဂိုပ်သ္ဂိုပ်ကိုန်ချုင်တအ်ဂ့်ပါနူဂကူဗ္ဒာဖေတ်တ်သ္ဂုတ်လွှ်လ္ဒူတော်တဲဂကူလို်မွဲလေဝ်ခို့တအ်ဟ္ဂံဆက်ခါန်ကွက်ပ္တိုန်ရ၊မ္ဂ်ဟ်တြေံတြေံတိုန်လဝ်တဲတဲဂ့်လေဝ်ခို့တအ်ပလ်ဖျေ်မံင်မွဲတဲမွဲရ။

ဝါဒမဟာဂကူကေတ်စေဝ်လ္ဒူဏအ်ဂ့်အကြာရဲလုပ်ပေါ်ဖ္ဂိုက်ဒီမဝ်ကရေဖြီလွှ်မွ့းဏအ်လေဝ်ဂွံဆို်မံင်ပြိုပြိုရ။ထ္ဓးဟိုတ်ဂကူဗ္ဒာဂ့်လွှ်မ္ဂ်ဟ်ဂှိုင်တဲပွဲ့ဌာနဗလးပရိုင်တအ်ဂ့်ဗ္ဒာတအ်ကေတ်လဝ်မွဲတ္ဂဲမွဲနာဍီတဲကို်ကောန်ချုင်အရှင်မွဲဂကူမွ့းပ္ဂိုင်မွဲသတ္တဟ(၁၅)မိနေတ်။(၁၅)မိနေတ်ခဝ်မုပစဂွံရော၊အခိင်ဗလးရမျာင်ဂ့်ယဝ်ရဍှ်ပါင်တိတ်ချဟ်ထော်မွဲတဲတော့်အခိင်ဂ့်အိုတ်အာဟဂ့်ရ။ကို်လဝ်အခိင်မွဲခ္ဓတ်တဲ၊မွဲကဝဲပ္ဂ်က်ခဝ်တဲတက်မံင်ပရဲလ္ဒူကောန်ဂကူတအ်ရ။အခိင်မံင်ပွဲ့ဗဒိုပ်ညးဒ့်ဒဒိုက်မဏီလဲ၊ချုင်သေံတော်ပ္ဒန်လေဝ်ကွာတ်ကျှင်အခေါင်သိုင်ဘာမန်ရ။ခို့တအ်ဟိုကျှင်မွ့းမန်တအ်ဟ္ဂံဒးသိုင်ကေတ်ဘာမန်တွဟ်ခြာပုဟ်၊မိက်ဂွံဗ္တောန်လိက်မန်မွ့းလှ်ာဲကေတ်အခိင်ကို်ပိုတဲအခိင်ပိုဒေါ်တော့်အာစာဘာမန်ကျှင်ဗတောန်ရဒ့်။ဟိုတ်နူမန်ပိုကြံင်မ္ဂိုဟ်လုပ်ကျှင်ပေါ်ဖ္ဂိုက်တဲလက်ကရ်ဏအ်နူရှင်ယူအေန်အိသ်သီအာကို်နင်ဩြန်ထံက်ပင်ပရေင်ပညာမန်တဲဂွံသိုင်ဗဒ့်ကျှင်ဘာမန်ရ။နူဂ့်ခြာဟ္ဂံလအ်ဗ္ဒာတအ်ဟိုကျှင်ကို်မန်ပို၊ဟိုအရဝ်မန်ပွဲ့ဗဒိုပ်ဟ္ဂံဂွံဂးတဲဒ့်အာပဋိပက္ခစင်တက်၊ထပက်ညးသ္ဂာအ်ရ။အကြာရဲလုပ်မံင်ပေါ်ဖ္ဂိုက်ဒီမဝ်မရေဖြီဗ္ဒာလွှ်မွ့းဏအ်လေဝ်စိုတ်ခါတ်မဟာဂကူ၊ဆာန်ဂကူမတ်ကွက်က်န္ဒံမံင်ဗဝ်သအဝ်ဏီတဲမိုပြင်ဒီမဝ်ကရေဖြီချုင်ဗ္ဒာဂ့်စ္ဂိုကျောဝ်ဗစိပ်လဝ်မတ်ခ္ဒင်ဟဗုင်ဟပါခ္ဒင်၊ဒုကျောဝ်ခ္ဒင်သ္ဒော့်ခ္ဒင်ရ။

ဟိုတ်နူဟိုတ်တအ်ဂ့်တအ်ဂ့်ဝါဒတအ်ဂ့်တအ်ဂ့်န္ဒံမံင်ပွဲ့ဂကူဗ္ဒာဍှ်(၉၀)လွှ်လ္ဒူတဲတ္ဒပညာဗ္ဒာတအ်ပံက်ကျှင်အဘိဓာ**န်ဒီမဝ်ကရေဖြီနဲဖကုကို်ဖကုမိုဖကုကို်ဖကု**ရ။ဒီမဝ်ကရေဖြီနဲဖကုကို်ဖကုအလို်အသီပ္ဓာန်တအ်ကညာင်မံင်ဂ့်ဂွံထမံက်ရှ်ပ်ရ်အံင်ဖ္ဓးမာန်၊ဒးတက်သရိဟ်ပလိုပလှ်ထော်ဒီမဝ်ကရေဖြီနဲဂှ်းကဝ်ကွာရောင်။ဖော်ကော့ပူဂို်ဖ္ဓးလဝ်မာဲအတိုင်သ္ဓောဝ်ဒီမဝ်ကရေဖြီနဲဂှ်းကဝ်ပံက်လဝ်ပေါ်ရှိမာဲနူသ္ဓာ့(၁၉၉၀)တော်ဂ့်ဒးပလိုသအးထော်ဖအိုတ်ကွာဂ့်ဒ့်တာလျိုင်အလို်အသီပ္ဓာန်ဖ္ဓော်ဖ္ဓော်မွဲမွဲရ။အတိုင်ဂလာန်မန်ပွဲ့ဂိုဟ်ဂူသှိုင်မဂဒူဂ့်ရ၊**ပါ်စဝ်လွှလဝ်ဗလ၊ပါ်မလွှလဝ်ကောန်**၊ပါ်စဝ်မွ့းလွှစွံလဝ်ဗလခို့ညိ၊ဂစိုတ်လဝ်အပါခို့မွ့းလွှစွံလဝ်ကောန်ခို့ညိ၊အလို်အသီပ္ဓာန်တအ်ဂဟ်ဖွဲကိုပ်ကွာရပ်ထော်ကျိုပ်သ္ဂိုပ်ဖော်အေန်အေဝ်ဒီကော့ဖော်ကောန်ချုင်အရှင်တအ်ကွာတဲလ္ဒုဟ်မွ့းဒးဂြဲးကောန်ခို့ရ။ရပ်လဝ်ကျိုပ်သ္ဂိုပ်တအ်ဂ့်တဲအာယုက်ထံင်ပေင်လေဝ်ဟ္ဂံဗလး၊မွ့း**နူဂ့်ပ္ဒန်ဒဝ်အံင်သာန်သုကျိဂ့်ဟ္ဂံဂွံလုပ်ပြိုင်လဝ်ပေါ်ရှိမာဲတဲဟ္ဂံသေင်ကို်ညးစွးကလုတ်ထဝ်ညး**

ချင်ကွာန်မွဲရဟိုတ်ဂှ်ရအဇိုကလုတ်ထဝ်ညးချင်ကွာန်မဖွးလဝ်မာဲတအ်ဂှ်ပအပ်ကိုပူဂိုဒးဒုင်ပါါတးလဝ်နူပေါါရှ်မာဲကော့ံပူဂိုဟွံသေင်ကိုကလုတ်ထဝ်ညးချင်ကွာန်ဖန်ဖက်ဟွံဂွံ၊ဗှ်တ်မံင်နူသ္ဂောဝ်ဥပဒေကိုန်ချင်ရောင်။သာ်ဝွံအလိုသီပ္ဂာန်တအ်တြးကျုင်ဝါဒရ။ကမ္မတီပဇွးကလုတ်ထဝ်ညးချင်ကွာန်ဂှ်လေဝ်ဒက်ပ္တန်ပွဲဗှိုင်သ္ဂောဝ်ဟွံသေင်တဲ့ဟွံဒှ်ဗဖွဲ့ဓရ်ရောင်၊သာ်ဝွံအလိုအသီတအ်ထံက်နင်ပ္ဂန်ရ။ပိုဒ်တအ်ဂှ်အခိင်ကြပ်ညောန်ကျုင်ကိုသဘင်သီကိုကောန်ဂကူဒေ့ံတအ်ကြပ်တဲ့ဏာအ်မှဟိုဂးကျုင်ဂှိုင်င်တဲ့အန္တရာယ်ဖ္ဂော်မံင်ရောင်ဆိုင်ကေတ်ရ။

ပရေင်ပဋ္ဌေဝ်ပဋ္ဌေတ်စအလိုအသီပ္ဂာန်တအ်ဂှ်နွံကျုင်နူသ္ဂာံ(၁၉၉၄)အခိင်ပံက်ဘသင်သီကိုတို့တို့တော်ရတဲ့လ္ပုဟ်မံင်ရဟွံသေင်ရောင်။နူသ္ဂာံသဘင်သီကိုဒှ်ဗက်(၁၉၉၄၊၉၅၊၉၆)ဂှ်ပဋ္ဌေဝ်ပဋ္ဌေတ်ကျုင်ဂကော့ံမှာဇန်ညးချင်ကွာန်ကော့ံသအးဇ္ဂုးကျုင်ဒပ်ကောန်ချင်အရင်တအ်နကိုနဲ့စတ်စတ်ကြိင်င်ရ။ကြနူဂှ်အကြာသ္ဂာံ(၂၀၀၀၊စိုပ်၂၀၀၄)ဂှ်ပဋ္ဌေဝ်ပဋ္ဌေတ်ကျုင်သ္ဂပွဲအပွဲနအဖမပ္တံပလ့်ထော်နေဝေန်၊ရပ်ထော်ကောန်ရဲတဝ်သ္ဂာညးတော်၊တဲ့ပ္ဂန်(၂၀၀၄)ဂှ်ရပ်ဖျေ်ထော်ခေန်ညောအ်၊ကော့ံတွိဝါရသီစောဲဂဗုတ်စုတ်ဒုဟ်နာနာသာ်ရ။နူသ္ဂာံ(၂၀၀၅)စိုလ္ပုဟ်ပ္ဂန်ပြိင်လှာဲကေ့်တာလျိုင်နူပ္ဂာန်အာဂဖံက်စုတ်ပွဲဍာနပရေင်ပညာ၊ပရေင်မ္ဂိဟ်၊ပရေင်ပိုန်ဂြပ်ဒှ်တမ်၊ခြာဟွံလအ်ကျုင်မွဲ့ဓါတ္ဂဲတော်ဂှ်ဟဒေါဗဇူထော်ညးတာလျိုင်ဒပ်ပ္ဂာန်မွံကိုကဆံင်လွိုဟ်စိုတ်(၁၅၀၀)တဲ့ဖျုပြိင်ဏါဋ္ဌာနတ္ဂဟ်ဟ်ရ။မွဲဒမြိပ်ခဝ်ဟောင်အသိင်ဗ္တိုက်သရိုဟ်ဖော်ပရေင်ချင်ကွာန်ပွဲချင်ဂှ်သျုင်လဝ်တဲ့မွဲလွှာ်ဂှ်တြးတ်ဝါဒ၊ခယျာပ်စမ်မံင်လွှာ်မ္ဂးမ္ဂးသ္ဂောဝ်သဖိုင်ဥပဒေချုင်ပိုချူမံင်ဂှ်သ္ဂာံ(၂၀၀၇)ဏာအ်အိုတ်မ္ဂးတဲ့ဒှ်ရောင်။**အဓိပ္ပါယ်ဒေ့ံဂှ်သ္ဂောဝ်နအဖချူလဝ်ဂှ်ယဝ်ရချင်မ္ဂးတအ်ရမျာင်ဒစိုဒစးဖြုဟွံထတ်၊ဖြဟတ်ဒီမဝ်ကရေဇြီပွဲချင်ဟွံဇိုဗတ်ကဆံင်ဍာ်ဗုဟမိုက်ဂှုမ္ဂးနအဖရပ်ကိုကောန်ညးချင်ကွာန်တအ်ထံက်ဂလာန်ပွဲ(Referendum)ဒေ့ံတအ်အတေင်တဲ့သ္ဂဒတန်တဲ့ကျာန်တိုန်ပေါါရှ်မာဲတို့ရောင်။ယဝ်ရဖြဟတ်ဒစိုဒစးတအ်ထတ်ဖ္ဂော်တဲ့နအဖဒးဆုတ်မ္ဂးလေဝ်ထ္ဂးဟိုတ်သ္ဂောဝ်ဥပဒေချုင်ဟဲ့ဏီတဲ့ဆက်အုပ်ခုပ်အာနကိုဗိုပြင်အလိုသီပ္ဂာန်ခိုင်င်မွဲတဲ့ကျောန်ကျုင်ကမ္ဂောန်ဒတဲ့ဖိုပရေင်မ္ဂိဟ်ညးချင်ကွာန်တအ်ဂှိုင်ကျုင်ဏောင်။**

ကျိုပ်သ္ကိုပ်အလိုအသီပ္ဂာန်တအ်လေဝ်အာယုက်ယိုက်ဂှေင်လျိုင်ပ္ဂာန်အိုတ်မံင်တဲ့သ္ဂက်ဂွံလှာဲဇ္ဂော့ံဏါကိုကောန်ရဲဒုင်သစ္စညးတအ်ဂှ်ဂှာဲကျုင်နဲ့ကဲရပ္ဂာန်ဖြုဖြုဂှ်ပြိင်ဏါတာလျိုင်အုပ်ခုပ်ကော့ံသ္ဂာင်ဒ္ဂာဲဒးလုက်စုက်ကိုညးချင်ကွာန်တအ်တဲ့ပ္ဂာန်ဍောတ်တ်ဂှ်တံင်ပ္တိုန်မံင်ရ။ဟိုတ်ဂှ်ရသရောပ်ရံင်ပရေင်ပဋ္ဌေဝ်ပဋ္ဌေတ်စအလိုအသီပ္ဂာန်ဗှာအခိင်တဲ့ဏာအ်တဲ့ဂပ်ဝ်ဖေက်ဂွံက်၊ဂပ်ဝ်ဒးဒှ်ခဝိင်ဗွဲမလောန်ရောင်၊ပရေင်ဂွံပြိင်လှာဲကိုဒီမဝ်ကရေဇြီနဲ့ဂှုးကဝ်တဲ့ပအပ်ပြာပ်အဇိုကိုဗော်ကော့ံပူဂိုဖွးလဝ်မာဲဂှ်လေဝ်စိုကျောဝ်အာဟွံညာတ်လးလးရ။ဗော်ကော့ံပူဂိုဖွးလဝ်မာဲတအ်လေဝ်အာယုက်ဖြုထံ၊ဂြိပ်ဒနူချင်၊ဒးဒုင်ပြဟ်လလုဲမံင်ပွဲထံင်ပြိုပြိုတဲ့လွိုဟ်မ္ဂိဟ်အောန်ဇ္ဂေကြပ်အိုတ်ရ။သ္ဂပေါါရှ်မာဲတို့လေဝ်ပ္ဂာန်ကေတ်ခုင်(၂၅)ကျိုပ်က္ဂံတဲ့အနာဂတ်ဒီမဝ်ကရေဇြီအလိုအသီပ္ဂာန်မဂ္ဂာန်မံင်အတိုင်ကသပ်တ္ဂပညာမဟာဂကူဗှာတအ်လးလဝ်ဗျူဟာနကိုဝါဒကောန်ဂကူနဲ့ကဲသိပ္ဂံဇ္ဂေဇ္ဂေဂှ်ဒှ်ဒီမဝ်ကရေဇြီနဲ့ဇကုကိုဇကုသ္ဂဝ်အဇိုအလိုအသီပ္ဂာန်ဗှာတဲ့စှိခ္ဂင်သ္ဂေ့ာဲခ္ဂင်ရောင်။

Thursday, February 15, 2007